

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Навчально-науковий центр післядипломної освіти

Затверджено

Проректор з навчальної роботи,
проф. Гаврилюк С. В. _____

_____ 2014 р.

Інформаційні системи і технології у фінансах

Програма

вибіркової навчальної дисципліни
підготовки спеціаліста
галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»
спеціальності 7.03050801 «Фінанси і кредит»

Програма вибіркової навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» для студентів ННЦПО спеціальності 7.03050801 «Фінанси і кредит». – 29 листопада 2014 р. – 7 с.

Розробник: Тоцька О. Л. – доцент кафедри менеджменту, к. е. н., доцент

Рецензент: Бегун С. І. – доцент кафедри обліку і аудиту, к. е. н., доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри менеджменту

протокол № 5 від 02.12.2014 р.

Завідувач кафедри: _____ (Черчик Л. М.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією інституту економіки та менеджменту

протокол № 4 від 03.12.2014 р.

Голова науково-методичної комісії інституту: _____ (Бегун С. І.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 4 від 17.12.2014 р.

Вступ

Програма навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» складена відповідно до освітньо-професійної програми перепідготовки спеціаліста спеціальності «Фінанси і кредит».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є фінансова інформація.

Міждисциплінарні зв'язки: курс «Інформаційні системи і технології у фінансах» тісно пов'язаний із дисциплінами «Податкова система», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Банківські операції».

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Характеристика автоматизованої обробки інформації.
2. Інформаційні системи в банківській діяльності.
3. Інформаційні системи у фінансових установах.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» є формування системи знань у галузі організації та функціонування інформаційних систем фінансового обліку та методології автоматизованого розв'язання комплексів фінансових задач.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансах» є вивчення інформаційних технологій в управлінні фінансами, систем оброблення фінансової інформації, організації та методології розв'язування задач фінансової діяльності в установах різного типу; набуття вмінь використовувати базовий програмний засіб (Microsoft Excel) для розв'язування задач фінансової діяльності в банках, бюджетних установах і на підприємствах.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

теорію про інформаційні технології в управлінні фінансами, системи оброблення фінансової інформації, організацію та методологію розв'язування задач фінансової діяльності в установах різного типу;

вміти:

використовувати базовий програмний засіб (Microsoft Excel) для розв'язування задач фінансової діяльності в банках, бюджетних установах і на підприємствах в умовах функціонування окремих автоматизованих робочих місць.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 135 годин / 2,5 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Характеристика автоматизованої обробки інформації

Тема 1. Дані та операції над ними

Характеристика операцій над даними. Кодування економічної інформації.

Тема 2. Характеристика автоматизованих систем

Сутність і види автоматизованих систем. Структура та властивості автоматизованих систем.

Змістовий модуль 2. Інформаційні системи в банківській діяльності

Тема 3. Система електронних платежів Національного банку України

Функції та структура Національного банку України. Характеристика системи електронних платежів Національного банку України. Моделі обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в системі електронних платежів Національного банку України.

Тема 4. Система електронної пошти Національного банку України

Функції та структура електронної пошти НБУ. Обмін електронними повідомленнями між користувачами системи електронної пошти НБУ.

Тема 5. Особливості автоматизованого оброблення внутрішньобанківської інформації

Операційна діяльність в банках України. Автоматизована банківська система Б2. Банківська операційна система ProFIX/BANK. Автоматизована банківська система SCROOGE.

Тема 6. Міжнародна електронна мережа міждержавних розрахунків SWIFT

Характеристика системи SWIFT. Правила оформлення платіжних документів у системі УкрСВІФТ. Одиначний клієнтський переказ коштів у системі УкрСВІФТ. Міжбанківський переказ коштів у системі УкрСВІФТ.

Змістовий модуль 3. Інформаційні системи у фінансових установах

Тема 7. Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України

Характеристика Міністерства фінансів України. Аналітично-інформаційна система підтримки державного бюджету. Інформаційно-аналітична система підтримки місцевих бюджетів. Інформаційно-телекомунікаційна система «Фінанси».

Тема 8. Автоматизована інформаційна система Державної казначейської служби України

Характеристика Державної казначейської служби України. Процедури центрального апарату Державної казначейської служби України з управління автоматизованими системами. Характеристика програми «Казна–Видатки».

Тема 9. Автоматизація оброблення інформації в податковій сфері України

Характеристика податкової системи України. Система та завдання органів державної податкової служби. Програмне забезпечення для формування податкової звітності в електронному вигляді.

Тема 10. Автоматизація оброблення інформації у страховій сфері

Характеристика страхової сфери України. Системи автоматизації страхової діяльності.

Тема 11. Автоматизація управління фінансами в бюджетних установах

Особливості управління фінансами в бюджетних установах. Програмне забезпечення для управління фінансами в бюджетних установах.

Тема 12. Автоматизація управління фінансами підприємств і комерційних структур

Характеристика підприємницької діяльності. Програмне забезпечення для управління фінансами великих підприємств.

Тема 13. Інформатизація фінансового ринку

Загальна характеристика фінансових послуг. Державне регулювання ринків фінансових послуг в Україні. Програмне забезпечення для формування електронних форм звітності емітентами цінних паперів. Програмне забезпечення для формування електронних форм звітності фінансовими установами.

3. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік.

На залік виносяться тестові питання, складені до таких підрозділів тем:

1. Характеристика операцій над даними.
2. Кодування економічної інформації.
3. Сутність і види автоматизованих систем.
4. Структура та властивості автоматизованих систем.
5. Функції та структура Національного банку України.
6. Характеристика системи електронних платежів Національного банку України.
7. Моделі обслуговування консолідованого кореспондентського рахунку в системі електронних платежів Національного банку України.
8. Функції та структура електронної пошти НБУ.
9. Обмін електронними повідомленнями між користувачами системи електронної пошти НБУ.
10. Операційна діяльність в банках України.
11. Автоматизована банківська система Б2.
12. Банківська операційна система ProFIX/BANK.
13. Автоматизована банківська система SCROOGE.
14. Характеристика системи SWIFT.
15. Правила оформлення платіжних документів у системі УкрСВІФТ.
16. Одиначний клієнтський переказ коштів у системі УкрСВІФТ.
17. Міжбанківський переказ коштів у системі УкрСВІФТ.
18. Характеристика Міністерства фінансів України.
19. Аналітично-інформаційна система підтримки державного бюджету.
20. Інформаційно-аналітична система підтримки місцевих бюджетів.
21. Інформаційно-телекомунікаційна система «Фінанси».
22. Характеристика Державної казначейської служби України.
23. Процедури центрального апарату Державної казначейської служби України з управління автоматизованими системами.
24. Характеристика програми «Казна–Видатки».
25. Характеристика податкової системи України.
26. Система та завдання органів державної податкової служби.
27. Програмне забезпечення для формування податкової звітності в електронному вигляді.
28. Характеристика страхової сфери України.
29. Системи автоматизації страхової діяльності.
30. Особливості управління фінансами в бюджетних установах.
31. Програмне забезпечення для управління фінансами в бюджетних установах.
32. Характеристика підприємницької діяльності.
33. Програмне забезпечення для управління фінансами великих підприємств.
34. Загальна характеристика фінансових послуг.
35. Державне регулювання ринків фінансових послуг в Україні.
36. Програмне забезпечення для формування електронних форм звітності емітентами цінних паперів.
37. Програмне забезпечення для формування електронних форм звітності фінансовими установами.

4. Методи та засоби діагностики успішності навчання

Практичні роботи, самостійні роботи, залік.

5. Список джерел

1. Автоматизована система казначейського виконання бюджетів усіх рівнів бюджетної системи України по видатках (АС «Казна–В» v 2.116с) : інструкція користувача. – Кн. 1. – ГУ Державного казначейства України у Дніпропетровській області. – 2007. – 69 с.
2. ДСТУ 2226-93 Автоматизовані системи. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1994. – 92 с.

3. ДСТУ 2228-93 Системи оброблення інформації. Підготовлення і оброблення даних. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1994. – 20 с.
4. ДСТУ 2938-94 Системи оброблення інформації. Основні поняття. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1995. – 34 с.
5. ДСТУ ISO 5127:2007 Інформація і документація. Словник термінів. – К. : Держспоживстандарт України, 2010. – 243 с.
6. ДСТУ ISO/IEC 2382-17:2005 Інформаційні технології. Словник термінів. Частина 17. Бази даних. – К. : Держспоживстандарт України, 2007. – 42 с.
7. Офіційний сайт компанії CS [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cs ltd.com.ua/ru/products/for-banking/b2.html>
8. Офіційний сайт компанії «Lime Systems» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lime-systems.com/soft/scrooge/>
9. Офіційний сайт корпорації Парус [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://parus.ua/ru/141/>
10. Офіційний сайт ТОВ «Компанія ПроФІКС» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.profix.com.ua/solutions.php?s=2&x=1>
11. Офіційний сайт товариства SWIFT [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.swift.com/>
12. Посібник користувача програмного забезпечення SimpleReports [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.smida.gov.ua/support/emitents/programne_zabezpechennya
13. Порядок роботи з програмним забезпеченням по формуванню податкової звітності в електронному вигляді [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/elektronna-zvitnist/platnikam-podatktiv-pro-ele/programne-zabezpechennya-poryadok-roboti-z-opz/>
14. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 р. № 852-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
15. Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті : Постанова НБУ від 16.08.2006 р. № 320 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06/page>
16. Про затвердження Положення про систему електронної пошти Національного банку України : Постанова Правління НБУ від 29.12.2004 р. № 689 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0086-05>
17. Про затвердження Порядку обміну фінансово-економічними даними в інформаційно-телекомунікаційній системі «Фінанси»: Наказ Міністерства фінансів України від 16.07.2008 р. № 943 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0713-08>
18. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні : Закон України від 05.04.2001 р. № 2346-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
19. Про подання електронної податкової звітності : Наказ ДПА України від 10.04.2008 р. № 233 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0320-08>
20. Про регламент роботи СЕП : Лист Національного банку України від 27.03.2012 р. № 25-211/694 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0694500-12>
21. Про створення інформаційно-телекомунікаційної системи «Фінанси»: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.09.2007 р. № 752-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/752-2007-%D1%80>
22. Стандарт оформлення платежних документів в українській гривні для передачі в системі SWIFT (УкрСВИФТ) : Версія 1.02 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrswift.org/index.php?lang_id=2&menu_id=5

23. *Тоцька О. Л.* Інформаційні системи і технології у фінансах : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / О. Л. Тоцька. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 340 с.
24. *Тоцька О. Л.* Методичні вказівки до виконання практичних і лабораторних робіт з дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансових установах» для студентів економічних спеціальностей / О. Л. Тоцька. – Луцьк : Ред.-вид. відділ «Вежа». – 2003. – 36 с.
- Тоцька О. Л.* Методичні матеріали до тестування з дисциплін «Система обробки економічної інформації», «АРМ економіста-фінансиста», «Інформаційні системи і технології у фінансах» для студентів економічних спеціальностей / О. Л. Тоцька. – Луцьк : Ред.-вид. відділ «Вежа». – 2006. – 52 с.